

ԵՊՀ ԻՄ-ի գիտական խորհրդի

2023թ. հուլիսի 08-ի նիստի թիվ 67/5 որոշմամբ

ԵՊՀ ԻՄ-ի գիտական խորհրդի նախագահ _____ Ա.Ն. Մակարյան

«ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԻՋԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ԿՈՌՈՌՊՑԻՈՆ ԵՐԵՎՈՒՅԹՆԵՐԻ ԴԵՄ ՊԱՅՔԱՐԻ ՀԱՄԱԼԻՐ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ (2023-2026թթ.)

1. ԾՐԱԳՐԻ ՆՊԱՏԱԿՆ ՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

«Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամի Իջևանի մասնաճյուղի 2022-2026թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագրի գործողություններից է «Կոռուպցիոն երևույթների դեմ պայքարի համալիր միջոցառումների ծրագրի» (այսուհետ՝ Հակակոռուպցիոն ծրագիր կամ Ծրագիր) մշակումը: Սույն ծրագիրն ուղղված է բարձրացնելու ներքին և արտաքին շահակիցների վստահությունը մասնաճյուղի գործունեության և նրանում տեղի ունեցող գործընթացների նկատմամբ, ինչպես նաև պահպանելու և զարգացնելու համալսարանական արժեքներից **«ակադեմիական ազատությունը և բարեվարքությունը յուրաքանչյուր ուսանողի և աշխատողի համար»**, ինչը դրված է Մասնաճյուղի գործունեության հիմքում:

Ծրագրի հիմնական թիրախը կոռուպցիոն ռիսկերն են, որոնց կանխարգելման համար առաջարկվում են Մասնաճյուղի ներքին շահակիցների իրազեկվածության մակարդակը բարձրացնող և մասնակցային գործընթացները խթանող, գործընթացների նկատմամբ հսկողությունը խստացնող միջոցառումները:

Ծրագրի նպատակն է.

- ամրապնդել և զարգացնել հակակոռուպցիոն կառուցակարգերը՝ թափանցիկության և հաշվետվողականության ապահովման, ինչպես նաև մասնակցային կառավարման միջոցով,

- արմատավորել բարեվարքության կանոնները՝ ձևավորելու ակադեմիական ազնիվ միջավայր,
- կանխարգելել կոռուպցիոն ռիսկերը
- ամրապնդել շահակիցների վստահությունը Մասնաճյուղի վարչական և պրոֆեսորադասախոսական կազմի նկատմամբ,
- ապահովել ուսանողների բարոյական, իրավական պատշաճ դաստիարակություն:

Ծրագրի խնդիրներն են.

- հակակոռուպցիոն գործունեության հիմնական սկզբունքների և ուղղությունների ամրագրում,
- կոռուպցիոն երևույթների ու վտանգների բացահայտման և դրանց կանխման միջոցառումների նախատեսում,
- ակնկալվող արդյունքների հստակեցում:

Ծրագիրը սահմանում է հակակոռուպցիոն հիմնական գործողությունները, դրանց իրականացման միջոցառումները և ակնկալվող արդյունքները (տես սույն փաստաթղթի բաժին 6-ը):

Երևանի պետական համալսարանի Իջևանի մասնաճյուղում հակակոռուպցիոն ծրագրի իրականացման աշխատանքները համակարգում է հակակոռուպցիոն մշտական հանձնաժողովը:

ԵՊՀ ԻՄ-ում իրականացվող Հակակոռուպցիոն ծրագիրը ընդգրկում է հետևյալ անձանց շրջանակը՝

- ա) վարչական անձնակազմ (ԵՊՀ ԻՄ տնօրենություն, ԵՊՀ ԻՄ ստորաբաժանումների ղեկավարներ),
- բ) պրոֆեսորադասախոսական և օժանդակ անձնակազմ,
- գ) մասնաճյուղի այլ աշխատակիցներ,
- դ) ուսանողներ:

ԵՊՀ ԻՄ-ի հակակոռուպցիոն ծրագրի պահանջները կարող են տարածվել նաև ֆիզիկական կամ իրավաբանական այն անձանց վրա, որոնց հետ ԵՊՀ ԻՄ-ը մտնում է պայմանագրային հարաբերությունների մեջ, եթե դա նախատեսվում է Մասնաճյուղի կողմից տվյալ անձանց հետ կնքված պայմանագրով:

2. ԾՐԱԳՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԿՁԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ծրագրի հիմնական սկզբունքներն են.

1. օրինականություն, հրապարակայնություն և հաշվետվողականություն ԵՊՀ ԻՄ գործունեության բոլոր ոլորտներում,
2. իրավահավասարություն, ըստ որի ԵՊՀ ԻՄ բոլոր ուսանողները, աշխատակիցները և այլ ներքին և արտաքին շահակիցները հավասար են օրենքի առջև և հավասարապես պաշտպանվում են օրենքով,
3. մարդու իրավունքների և ազատությունների առաջնահերթություն, հարգանք բոլորի պատվի և արժանապատվության, անձնական և գույքային իրավունքների նկատմամբ, մարդու իրավունքների և օրինական շահերի խախտումների կանխում,
4. սոցիալական պատասխանատվություն, համաձայն որի ԵՊՀ ԻՄ ղեկավար կազմը, բոլոր կառուցվածքային ստորաբաժանումները բարոյական և իրավական պատասխանատվություն են կրում ԵՊՀ ԻՄ հակակոռուպցիոն ծրագրից բխող միջոցառումների իրականացման և դրանց արդյունավետության ապահովման համար:

3. ԿՈՌՈՒՊՑԻՈՆ ՌԻՍԿԵՐԻ ԴՐՍԵՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

ԵՊՀ ԻՄ-ում կոռուպցիոն ռիսկեր պարունակող հնարավոր գործընթացները կարելի է պայմանականորեն բաժանել հետևյալ հիմնական խմբերի.

- **Ուսանողի գնահատում և որակավորման շնորհում.** սովորողի

ակադեմիական ձեռքբերումների և ավարտական աշխատանքների/թեզերի ոչ օբյեկտիվ գնահատման դրսևորումներ (դրամի, նյութական բարիքների, ծառայությունների դիմաց կամ միջնորդի օգնությամբ գնահատականի նշանակում, ավարտական աշխատանքների/թեզերի պաշտպանության անցկացում և այլն),

- **Ընդունելություն.** մասնաճյուղի կողմից իրականացվող ընդունելության գործընթացում դրսևորվող ոչ իրավաչափ մոտեցումներ,
- **Ուսանողի շարժունություն.** ուսանողների տեղափոխումների, փոխանակումների, հեռացումների, վերականգնումների և այլ խնդիրների հետ կապված ոչ իրավաչափ մոտեցումներ,
- **Անձնակազմի կառավարում.** ԵՊՀ ԻՄ աշխատակիցների աշխատանքի ընդունման, պաշտոնական առաջխաղացման, վարչական վերահսկողության, մասնագիտական աճի և այլ խնդիրների հետ կապված ոչ իրավաչափ դրսևորումներ,
- **Ֆինանսական կառավարում.** գնումների գործընթացի կազմակերպման և այլ գործառույթների ոչ իրավաչափ իրականացում,
- **Տնտեսական կառավարում.** տնտեսական և օժանդակ ենթակառույցների շահագործման գործընթացների ոչ իրավաչափ իրականացում:

4. ՀԱԿԱԿՈՌՈՒՊՏԻՈՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հակակոռուպցիոն քաղաքականության հիմնական ուղղություններն են.

1. ուսումնական գործընթացի և որակավորման շնորհման բոլոր փուլերում հնարավոր կոռուպցիոն ռիսկերի կանխատեսում, կոռուպցիոն վտանգների բացահայտում, կանխում ու գնահատում, դրանց նվազեցմանն ու հաղթահարմանն ուղղված միջոցների ձեռնարկում,
2. ակադեմիական ազնվության նորմերի և բարեվարքության կանոնների արմատավորում,
3. կոռուպցիոն երևույթների նկատմամբ անհանդուրժողականության ձևավորում, կոռուպցիայից զերծ կրթական միջավայրի ապահովում,

4. ԵՊՀ ԻՄ կառավարման և որոշումների ընդունման գործընթացներում ժողովրդավարական սկզբունքների պահպանում, որոշումների ու հրամանների հստակ կատարում, ԵՊՀ ԻՄ-ում ուղղահայաց, ինչպես նաև հորիզոնական ուղղություններով վերահսկողության, համագործակցության և հաշվետվողականության կառուցակարգերի կատարելագործում,

5. ԵՊՀ ԻՄ բոլոր կառուցվածքային ստորաբաժանումների կողմից հակակոռուպցիոն ծրագրի իրագործման անդրդվելի կամքի, վճռականության ու պատրաստակամության դրսևորում,

6. Ուսանողական ինքնակառավարման մարմինների հետ համագործակցություն, հակակոռուպցիոն միջոցառումների մասնակցային իրագործում և դրանց արդյունավետության ապահովում:

5. ՀԱԿԱԿՈՌՈՒՊՑԻՈՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԸ

1. ԵՊՀ ԻՄ հակակոռուպցիոն ծրագրի շրջանակներում իրականացվելիք հակակոռուպցիոն գործողությունները և դրանց իրականացման հիմնական միջոցառումները.

N	Հակակոռուպցիոն գործողությունը	Միջոցառումների նկարագրություն	Ակնկալվող արդյունքներ
1.	Կրթական գործընթացում կոռուպցիոն ռիսկեր պարունակող գործընթացների թափանցիկության և հրապարակայնության ապահովում, կոռուպցիոն ռիսկերի նվազեցում:	1.1 Ապահովել կրթական ծրագրերի բովանդակության, առարկայական փաթեթների, հարցաշարերի, գնահատման չափանիշների և սանդղակների, գրականության և այլ նյութերի հասանելիությունը: 1.2 Հետևողական իրականացնել քննական գործընթացի արդյունքների հրապարակման միջոցառումներ: 1.3 Կատարելագործել ուսանողների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների գնահատման գործընթացը, ապահովել բողոքարկման արդյունավետ գործուն մեխանիզմ: 1.4 Կատարելագործել գրագողության դեմ պայքարի մեխանիզմները: 1.5 Համալրել քննական սենյակները տեսալսողական սարքերով:	1.Մասնաճյուղի պաշտոնական կայքէջում մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի համառոտագրերի, իսկ e-learning (Moodle) հարթակում դասընթացների պլանի, քննական հարցաշարերի, գնահատման չափանիշների և սանդղակների, գրականության առկայություն: 2. Քննությունների արդյունքների վերաբերյալ ուսանողներին տեղեկացնելու ներդրված մեխանիզմ: 3.Քննական գործընթացներում ակադեմիական միջավայրի ազնվությունից ուսանողների բավարարվածության մակարդակի աճ: 4.ԵՊՀ ԻՄ ուսանողների՝ առողջ մրցակցային միջավայրից, անվճար և վճարովի հիմունքներով սովորող ուսանողների փոխատեղման /ռոտացիայի/ իրականացման հրապարակայնությանից, օբյեկտիվությունից և արդարությունից բավարարվածության մակարդակի աճ: 5.Տեսալսողական սարքերով համալրված նոր լսարաններ:

2.	Կոռուպցիոն երևույթների նկատմամբ անհանդուրժողական մթնոլորտի ձևավորում:	2.1. ԵՊՀ ԻՄ աշխատակիցներին և ուսանողներին ներկայացնել ԵՊՀ ԻՄ-ի Ներքին կարգապահական կանոնները, ԵՊՀ ԻՄ-ի ակադեմիական ազնվության կանոնակարգը, էթիկայի կանոնագիրքը: 2.2. Ներդնել ԵՊՀ ԻՄ-ում աշխատակիցների, ուսանողների կողմից բարեվարքության կանոնների պահպանումը գնահատող կառուցակարգեր: 2.3. ԵՊՀ ԻՄ-ի ուսանողների և աշխատակիցների համար կազմակերպել անթույլատրելի արարքների անցանկալի հետևանքներին և դրանց կանխմանը, օրինականության, օբյեկտիվության և սոցիալական արդարության սկզբունքների խորքային ընկալմանը և կոռուպցիոն երևույթների նկատմամբ անհանդուրժողական վերաբերմունքի արմատավորմանը նվիրված հանդիպում-քննարկումներ (ֆոկուս խումբային քննարկումներ, հարցումներ, թեմատիկ միջոցառումներ, դասախոսություններ): 2.4. Ձևավորել ուսանողական հակակոռուպցիոն խմբեր և ուսանողների ներուժն օգտագործել կրթական գործընթացի կոռուպցիոն վտանգներ պարունակող փուլերի նկատմամբ ուսանողական վերահսկողության իրականացման համար: 2.5. Արձագանքել կոռուպցիոն դրսևորումների վերաբերյալ ահազանգերին՝ ԵՊՀ ԻՄ ակադեմիական ազնվության հայեցակարգով անընդունելի համարվող արարքների բացահայտման և կանխարգելման համար:	1. Ներքին կարգապահական կանոններից, էթիկայի նորմերից, ակադեմիական ազնվության պահպանման սկզբունքներից աշխատակիցների և ուսանողների իրազեկվածության բարձր մակարդակ: 2. Կոռուպցիոն դրսևորումների բացառում: 3. ԵՊՀ ԻՄ ակադեմիական ազնվության հայեցակարգով անընդունելի համարվող կանխված արարքներ: 4. Աշխատակիցների կատարողական կարգապահության, աշխատանքային բարեխղճության և պատասխանատվության բարձր մակարդակ: 5. Ձևավորված ուսանողական հակակոռուպցիոն խմբեր:

		2.6. Կիրառել կարգապահական և վարչական պատասխանատվության համարժեք միջոցներ ՀՀ օրենսդրությամբ կոռուպցիոն որակվող իրավախախտումների դեպքում, իսկ կոռուպցիոն հանցագործությունների դեպքում՝ դիմել իրավասու մարմիններին քրեական պատասխանատվության ենթարկելու նպատակով: 2.7. Կատարել ԵՊՀ ԻՄ-ի կայքէջում կոռուպցիայի խնդիրներին և դրանց կանխարգելմանը նվիրված հրապարակումներ:	
3	Ներքուհական իրավական ակտերի կատարելագործում:	3.1. Պարբերաբար Վերանայել ԵՊՀ ԻՄ ներքին կարգապահական կանոնները և իրավական ակտերը: 3.2. Մշակել և ներդնել ուսանողների կողմից տարբեր խնդիրներով վարչական աշխատակազմին դիմելու գործուն մեխանիզմեր, պարզեցնել և հստակեցնել ընթացակարգերը: 3.3. Մշակել և ներդնել ԵՊՀ ԻՄ գործունեության վերաբերյալ համացանցային http://ijevan.yeu.am կայքին և այլ տեղեկատվական միջոցներին տեղեկատվության հասանելիության ապահովման ընթացակարգեր, սահմանել տեղեկատվության տրամադրման պատասխանատուներ և հստակ ժամկետներ, նախատեսել և կիրառել դրանց խախտումների համար պատասխանատվության համարժեք միջոցներ: 3.4. Վերանայել ԵՊՀ ԻՄ-ում գործող հարցումների և դրանց արդյունքների գնահատման, քվեարկությունների և դրանց արդյունքների	1. Նոր խմբագրությամբ ներդրված ներքին կարգապահական կանոններ, փոփոխված և լրացված իրավական ակտեր: 2. Ուսանողների կողմից տարբեր վարչական ստորաբաժանումներին դիմելու գործող ընթացակարգեր: 3. ԵՊՀ ԻՄ-ում իրականացվող հարցումներից և դրանց գնահատումից, քվեարկություններից և դրանց արդյունքների քննարկումներից բավարարված աշխատակիցներ և ուսանողներ: 4. ԵՊՀ ԻՄ գործունեությանը, որոշումների կայացմանը մասնակցությունից աշխատակիցների և ուսանողների բավարարվածության աճ:

		քննարկման, առաջարկությունների և խնդիրների լուծման վերաբերյալ տարբերակների ներկայացման, որոշումների մասնակցային ընդունման վերաբերյալ գործող մեխանիզմները (կառուցակարգերը), մշակել նոր մեխանիզմներ և կիրառել:	
4	Համալսարանում իրականացվող ընդունելության գործընթացի վերահսկողություն:	4.1 Կատարելագործել ընդունելության գործընթացի վերահսկողության մեխանիզմները: 4.2 Ապահովել ընդունելության գործընթացի ընթացակարգերի կիրառումն ու դրանց պահպանումը: 4.3 Ապահովել մագիստրատուրայի տեղերի հատկացման գործընթացի հրապարակայնությունը:	1. Ընդունելության գործընթացի վերահսկողության կատարելագործված մեխանիզմներ: 2. Ընդունելության գործընթացից բավարարվածության թվի աճ:
5	Հակակոռուպցիոն միջոցառումներում ուսանողների մասնակցության խթանում:	5.1. Կազմակերպել ուսանողական կառույցների անդամների (հանձնաժողովների, գիտական խորհրդի, նախագահության և ՈԻԽ այլ անդամների) համար ուսուցողական դասընթացներ՝ հակակոռուպցիոն արդյունավետ աշխատանքների վերաբերյալ: 5.2. Տարածել ուսանողների իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ տեղեկատվական թերթիկներ և իրականացնել համապատասխան հրապարակումներ: 5.3. Խրախուսել ԵՊՀ ԻՄ-ի մասնակցային կառավարման և հակակոռուպցիոն միջոցառումների իրականացման գործում ուսանողական ինքնակառավարման մարմինների ակտիվ մասնակցությունը, ձևավորել նրանց հետ արդյունավետ համագործակցության նոր	1. Իրենց իրավունքներից և պարտականություններից, մասնաճյուղում իրականացվող հակակոռուպցիոն գործընթացներից ուսանողների իրազեկվածության մակարդակի բարձրացում: 2. ՈԻԽանողական ինքնակառավարման մարմինների հետ համագործակցության ձևավորված նոր հարթակներ: 3. Համալսարանական կարևոր խնդիրների լուծման գործընթացներում մասնակցությունից ուսանողների բավարարվածության աճ: 4. ԵՊՀ ԻՄ կառավարման գործընթացներին և հակակոռուպցիոն միջոցառումներին մասնակցության համար խրախուսված ուսանողներ:

		հարթակներ, ներգրավել ուսանողներին համալսարանական բոլոր կարևոր խնդիրների լուծման գործընթացներում:	5. Հակակոռուպցիոն ծրագրերում ուսանողների ներգրավածության հաջողված փորձի օրինակներ:
7	Հակակոռուպցիոն միջոցառումների արդյունքների մոնիթորինգ, ուսանողներին աշխատակիցների հետ հետադարձ կապի ապահովում	7.1. Իրականացնել հարցումներ ուսանողների և շրջանավարտների շրջանում՝ հարցաշարում ներառելով կոռուպցիայի դրսևորման վերաբերյալ հարցեր: 7.2. Ներդնել «Տնօրենության հետ ուղիղ էլ. կապ» գործիքը: 7.3. Իրականացնել պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի շրջանում կոռուպցիոն դրսևորումների վերաբերյալ սոցիոլոգիական փորձնական ուսումնասիրություն:	1. Հակակոռուպցիոն միջոցառումների արդյունքների մոնիթորինգի զեկույց: 2. «Տնօրենության հետ ուղիղ էլ. կապ» ներդրված գործիք: 3. Պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի շրջանում կոռուպցիոն դրսևորումների վերաբերյալ սոցիոլոգիական փորձնական ուսումնասիրության զեկույց: 4. Հակակոռուպցիոն միջոցառումների արդյունավետության բարձրացում: